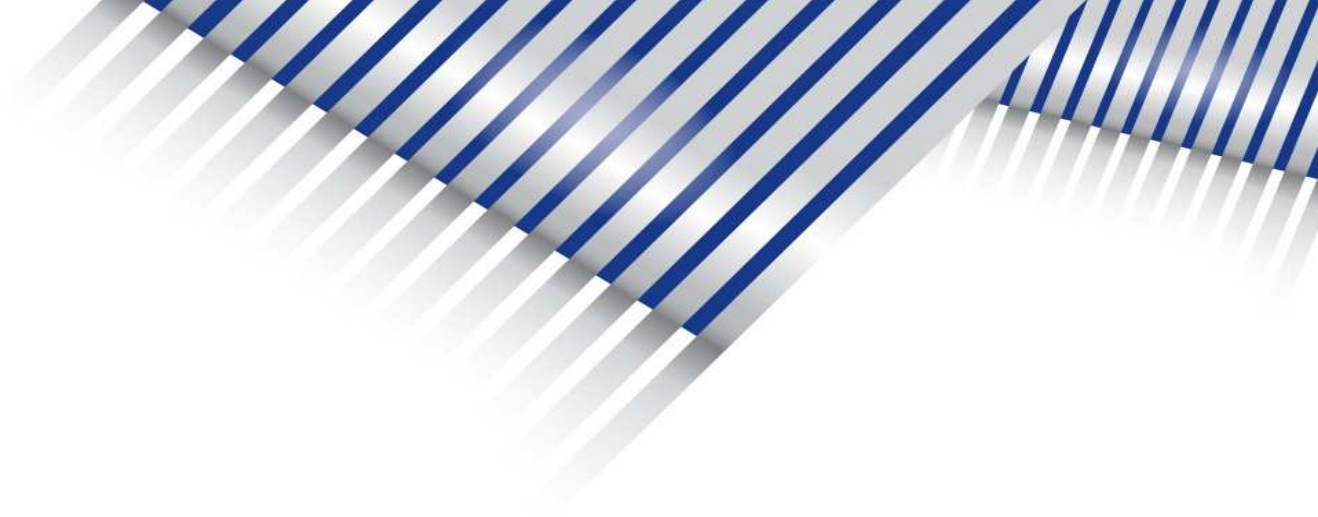

FAVOR

**MAJANDUSAASTA
ARUANNE**

2017

2017. A MAJANDUSAASTA ARUANNE

ETTEVÕTTE ÜLDANDMED

Äriühingu nimetus	AS Favor
Äriregistri kood	10258449
Juriidiline aadress	Loovälja tee 11, Liivamäe küla, 74207 Jõelähtme vald, Harju maakond, Eesti
Tegevuskohad	Loovälja tee 11, Liivamäe küla, 74207 Jõelähtme vald Jõe 9, Pälli küla, 90815 Taebla vald, Lääne maakond
Telefon	+372 634 9200
Faks	+372 634 9201
E-mail	info@favor.ee
Interneti koduleht	www.favor.ee
Audiitor	Grant Thornton Baltic OÜ
Aruandeaasta algus	01.01.2017
Aruandeaasta lõpp	31.12.2017

Sisukord

Tegevusaruanne	4
Raamatupidamise aastaaruanne	8
Finantsseisundi aruanne	8
Koondkasumiaruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Omakapitali muutuste aruanne	11
Raamatupidamise aastaaruande lisad	12
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted ja koostamise alused.	12
Lisa 2 Raha ja pangakontod	20
Lisa 3 Nõuded ostjate vastu	20
Lisa 4 Muud nõuded	20
Lisa 5 Ettemaksed	20
Lisa 6 Varud	21
Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud ja ettemaksed	21
Lisa 8 Materiaalne ja immateriaalne põhivara	22
Lisa 9 Rendiarvestus	23
Lisa 10 Laenukohustised	24
Lisa 11 Laenude tagatised ja panditud varad	25
Lisa 12 Maksuvõlad	25
Lisa 13 Viitvõlad	25
Lisa 14 Omakapital	26
Lisa 15 Tehingud seotud osapooltega	26
Lisa 16 Rahavoogude aruande kirjete selgitused	26
Lisa 17 Müügitulu	27
Lisa 18 Müüdnud toodangu, kaupade ja teenuste kulu	28
Lisa 19 Turustuskulud	28
Lisa 20 Üldhalduskulud	28
Lisa 21 Muud äritulud ja -kulud	28
Lisa 22 Finantstulud ja -kulud	29
Lisa 23 Sihtfinantseerimine	29
Lisa 24 Tingimuslikud kohustised	29
Lisa 25 Finantsriskide juhtimine	30
Lisa 26 Vastutaval hoiul olev vara	32
Lisa 27 Eraldised	33
Juhatuse kinnitus 2017.a raamatupidamise aastaaruandele	34
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	35
Majandusaasta kahjumi katmise ettepanek	36

Tegevusaruanne

Ettevõtte lühitutvustus, põhiväärtused ja eesmärgid

AS Favor on teraslehtmaterjali töötlemise valdkonnas teenust osutav ettevõtte.

AS Favor on asutatud 1990. aastal ning on täna üks suurimaid õhukese lehtmaterjali töötlemisele spetsialiseerunud ettevõtteid Eestis. AS Favor eesmärgiks on täita klientide ootusi kiirelt ja keskkonda säästvalt. Oluliseks koostöö- ja müügiargumendiks on pakkuda usaldustunnet koos teadmisega, et ettevõttelt tellitud toode on kliendi mõistes kvaliteetne ja tarnitakse alati nõutavaks ajaks määratud kohta.

Ettevõtte tegevusstrateegia näeb ette müügi- ja tootmismahutuste kasvatamist, ekspordi osakaalu tõstmist, liikumist suurema lisandväärtusega ja keerulisematele toodetele, kasumi suunamist valdavalt ettevõtte arengusse - tootmise automatiseerimisse, digitaliseerimisse ja efektiivsuse kasvatamisse.

Ettevõtte tugevuseks peame kiiret reageerimist muutustele ja kõrgendatud nõudmisi enda, tarnijate ja koostööpartnerite arengute suhtes, tagamaks valdkonna arenemist ja ekspordi osakaalu suurendamist.

Peamised tegevusvaldkonnad, tooted ja teenused

Ettevõttes on moodustatud kolm ärisuunda, mis tegutsevad üksteist täiendades iseseisvate tegevusharudena.

CUTCENTER – õhukese lehtmaterjali müük ja tükeldamisteenuste (lehestamine ja ribastamine) osutamine. Ärisuuna klientideks on tööstusettevõtted, nende hulgas eelkõige allhankesektoris töötavad lehtmaterjali töötlevad ettevõtted; sein- ja katusekatte profiilide tootjad; ventilatsioonikanalite ja -osade tootjad; jahutus- ja kütteseadmete ja -osade tootjad; valgustusseadmete ja -osade tootjad; aparaadiehitajad; põllumajandustehnika ja tehnoloogiliste seadmete tootjad ning transpordivahendite tootjad.

CutCenter'i olulisemateks tugevusteks on regiooniti hajutatud hankekanalid, paindlik hinnapoliitika, operatiivne tootmine ja logistika. Enamik valdkonna konkurente asuvad väljapool Eestit ja on oluliselt suuremad ning tihti seotud mõne konkreetse terasetootjaga. Kuna CutCenter'il puudub tihe seos üksikute terasetootjatega, siis on hinnapoliitika iseseisev ja sõltuv eelkõige kliendi soovide/vajadustest ning turu hinnaliikumistest. Ärisuunal on logistiline eelis Eesti klientide suhtes – kiired ja paindlikud tarned ning parem ülevaade klientide vajadustest.

PROFILINE – ehitusturu tooteseeriade (siseehituse terasprofiilide, metallriplagede) tootmine ja müük. Valdav osa toodetest müüakse ehitusmaterjalide edasimüüjatele. Konkurents nimetatud ärisuunas on tihe, kuna sarnaseid tooteid on turul palju, põhiline konkurentsieelis tuleneb paindlikust hinnast, lühikesest ja operatiivsest tootmistsüklist, laia profiilivalikut ning tugevast kaubamärgist.

- ripplagede müük ja tehniline tugi. Ettevõtte tootevalikus on enamlevinud ripplaetüübid ja materjalid erinevatelt maailma tootjatelt. Klientideks on ripplaematerjalide edasimüüjad, ehitusettevõtted ja kinnisvara omanikud. Konkurentsieeliseks võib pidada laia toodete valikut erinevate tootjate ja toote tüüpide lõikes.

METAFORM – kompleksne õhukese lehtmetsa töötlemisteenus (stantsimine, laserlõik, painutus, keevitus, koostamine, keemiline eeltöötlus ja pulbervärvimine), eelkõige allhanke tootmisteenuse pakkumine. Tegemist on suurima kasvupotentsiaaliga ärisuunaga, mis on suures osas orienteeritud just ekspordile. Teenust pakutakse erineva tegevusvaldkonnaga tööstusettevõtetele Eestis, Saksamaal, Hollandis, Rootsis, Soomes, Norras jne.

Ettevõtte tegeleb pidevalt väärtusahela pikendamise ja uute tootmisprotsesside juurutamisega, mis loob eelduse keerulisemate koostude ja lõpptoodete valmistamiseks ning aktiivseks osalemiseks klientide tootearenduse protsessides.

Ärisuundades CutCenter ja Metaform on müügi protsess üles ehitatud kliendikeskseks (B2B), Profiline toodangut müüakse peamiselt ehitusmaterjalide hulgamüüjatele.

Ettevõtte omatoodete arendustegevused toimuvad põhiliselt Profiline ärisuunas, et arendada kaubamärgi PROFILINE toodete kasutajasõbralikkust ja tuua turule uusi parandatud kasutusomadustega profiiltooteid. Metaformi ärisuunas jätkame uutele klientidele tootmisteenuse ja toodete arendusteenuse müüki. Lisaks sellele keskendub ettevõtte kõigis ärisuundades protsesside arendamisele ja efektiivsuse ning tootlikkuse tõstmisele.

Finantsnäitajad

Ettevõtte realiseerimise netokäive aruandeaastal oli 34,55 miljonit eurot, kasvades võrreldes 2016. aastaga 18,2%. Ekspordi osakaal moodustas ettevõtte käibest 50,8% (2016. aastal 48,7%). Tooteid eksporditi 10-sse riiki. Ekspordi osakaalu kasvatamist takistab paljuski lõppkliientide tootmise ületoomine Skandinaaviast Eestisse ja sellest tulenevalt Eesti-siseste müügi mahtude ning allhanketööstuse üldine kasv Eestis.

Ettevõtte bilansimaht aruandeaasta lõpuks oli 19,48 miljonit eurot (kasvades 2,77 miljonit eurot võrreldes 2016. aastaga). Bilansimahu kasvu mõjutab ettevõtte tootmishoone kolimine ja suur põhivarainvesteeringute maht (materialese põhivara saldo kasv 1,98 miljonit eurot) aastal 2017. Investeeringud on seotud uue tootmishoone sisseseadega ning uute tootmisseadmete soetamisega, mille soetamise hetk on teadlikult seotud uuele kaasaegsele tootmispiinale kolimisega.

Ettevõtte omakapital oli aasta lõpus 5,59 miljonit eurot (kahanedes aastaga 0,77 miljoni euro võrra).

AS-i Favor majandustegevust iseloomustavad suhtarvud:

	2017	2016
Müügikäibe brutorentaablus (<i>Gross Margin</i>)	11,5%	17,7%
<i>brutokasum / müügitulu</i>		
Müügikäibe puhaskasum (<i>Profit Margin</i>)	-0,9%	5,1%
<i>puhaskasum / müügitulu</i>		
Müügikäibe ärirentaablus	0,6%	6,1%
<i>äri kasum / müügitulu</i>		
Omakapitali rentaablus <i>ROE</i>	-5,4%	26,1%
<i>puhaskasum / keskmine omakapital</i>		
Varade rentaablus <i>ROA</i>	-1,8%	9,4%
<i>puhaskasum / keskmised varad</i>		
Lühiajalist kohustiste kattekordaja (<i>Current Ratio</i>)	1,04	1,31
<i>käibevara / lühiajalised kohustised</i>		
Omakapitali osakaal	28,7%	38,0%
<i>omakapital / varad</i>		

AS Favor kolis 2017. aastal oma Maardus Vana-Narva maanteel rendipinnal asuvad tootmisüksused ühte uude renditavasse hoonesse Liivamäe külas Loovälja teel.

Ettevõtte lõpetas 2017. aasta 0,32 miljoni eurose kahjumiga.

Ettevõtte investeeris aruandeaastal materiaalsesse põhivarasse 2,58 miljonit eurot ja immateriaalsesse põhivarasse 0,98 miljonit eurot. Investeeringuid finantseeriti peamiselt võetud pikaajaliste laenude ja kapitalirendi arvel.

2017. aastal tehtud uurimus- ja arendustegevuse kulude summa oli 0,15 miljonit eurot.

Organisatsioon ja inimesed

AS Favor juhtimine toimub vastavalt maatriksüsteemile, mis koosneb kolmest eespool kirjeldatud ärisuunast ja tugifunktsioonidest.

Ettevõtte juhtimisotsuseid langetab kolmeliikmeline nõukogu ning tegevust juhib kaheliikmeline juhatus.

Ettevõttel on ärisuunajuhtidest ja tugistruktuuride juhtidest koosnev juhtkond, millesse kuulub 7 tippjuhti.

Töötajate tasustamine koosneb mitmest komponendist: põhipalgast, isiklikust lisatasust ja meeskonna tasust. Põhipalga suurus on seotud töötaja oskuste olemasoluga ja nõutavate oskuste omandamisega. Isiklik lisatasu on seotud iga töötaja tegevuste ja tootlikkuse näitajatega. Meeskonna tasu kujuneb tootmisüksuse tootmiseesmärkide ja mõõdikute täitmisel.

Ettevõttes töötas 2017. aasta detsembris 185 töölepinguga töötajat ja 9 renditöötajat. Töölepinguga töötajatest oli mehi 149 ja naisi 36. Töötajate keskmine vanus oli 39,5 aastat. Tööjõu voolavus oli 15,5% (2016. aastal 17,8%).

Keskmiselt töötas 2017. aastal ettevõttes 203 töötajat, sh 2 juhataste liiget.

Tööjõukulu oli 4,50 miljonit eurot, millest juhatuse ja nõukogu tasud 0,25 miljonit eurot.

Tootmistööliste tagatakse tasuta tööriietus ja vajalikud isikukaitsevahendid, samuti on neile ettevõtte poolt korraldatud transport.

Ettevõttel on järgmised sertifikaadid:

- ISO 9001:2008 kvaliteedijuhtimissüsteemi sertifikaat;
- ISO 14001:2004 keskkonnanajuhtimissüsteemi sertifikaat;
- EN-ISO 3834-2 keevitustööde sertifikaat (Metaform);
- EN 15085-2 raudteesõidukite keevitustööde sertifikaat (Metaform).

Lisaks rakendatakse ettevõttes Jaapanis väljatöötatud tootlikkuse tõstmise ja raiskamise vähendamise meetodikat "20 võtit".

Keskkonna poliitika, sotsiaalne ja ühiskondlik tegevus

AS Favor on keskkonna ees vastutust tundev ettevõtte. Oleme panustanud mõtteviisi, kus kõik jäätmed käideldakse või hävitatakse asjakohaste meetoditega. Teostame pidevalt jäätmekoguste jaotumise jälgimist ning jälgimise põhjal käsitleme võimalikku vajadust muudatusteks oma tegevustes ja jäätmekäitluses.

Meie tegevusega seotud keskkonnamõju on suuresti kaudne ning valdava osa tekkivatest jäätmetest anname jäätmekäitlusoperaatorite abil taaskasutusse.

AS Favor jälgib oma tegevuskeskkonnas toimuvaid muutusi ning tegevusplaanide väljatöötamisel võtab arvesse keskkonnakaalutlusi. Asjakohased juhtimis- ning seiremeetodid tagavad pideva jätkusuutliku arengu.

Ettevõtte juhtimissüsteemi siseauditid toimusid vastavalt AS-i Favor siseauditi plaanile. Auditi käigus auditeeritakse protsesside vastavust ISO 9001-le ja 14001-le.

Majandusaasta prognooside täitmine, prognoosid järgnevaks majandusaastaks ning olulisemad riskid

2017. aasta suurimateks väljakutseteks olid:

- Ilma tootmist ja tarneid katkestamata kolida 2017. aasta II kvartali lõpuks kogu ettevõtte uuele valmivale pinnale;
- Müügimahtude kasvatamine läbi uute toodete juurutuse (käibe kasv võrreldes 2016. aastaga 23,0%).
- Tulla toime jätkuvalt suure survega müügihindadele ning kiirelt tõusvate terase hindadega.

Kõik need olid pikaajalised ja väga mahukad teemad. Ilmselt oli peamine tähelepanu suunatud kolimisele, mis oli ka pikalt ja põhjalikult ette valmistatud. Kolimisega sai AS Favor väga hästi hakkama. Tootmine ei katkenud, kliendi tärned kolimisest ei kannatanud ning kolimisega seotud kulud jäid planeeritud tasemele.

Müügiplaan täitus 96% ulatuses.

Kõige keerulisemaks ülesandeks osutus tegelemine hinnasurvega. Kogu turg (nii toorme, kui ka müügi turg) oli teist aastat järjest tugevas muutuses. Toorme nii pikaajaline ja ulatuslik hinnatõus ei jätnud mõjutamata ühtegi klienti ja toodet. Protsess on pidev ning kõik kliendid ja tooted ei kannata hinna muutust välja. Mis omakorda tingib muutused senises tooteportfellis.

Ettevõtte suutis 2017. aastal edukalt jälgida kehtestatud krediitipoliitikat, müües krediiti vaid hea maksekäitumisega klientidele ja tegeledes aktiivselt nõuetega. Kogu müügi mahust üle 80% on kaetud krediidikindlustusega.

2017. aasta lõpus alustas ettevõtte protsesside põhjaliku ümberkorraldusega kohandumaks paremini turuolukorraga. Toimub tootmise ja tootmise juhtimise efektiivistamine ja keskendumine kõrgema lisandväärtusega toodetele. Eesmärk on taastada jooksev käibe puhaskasum 3% tasemel.

Kuna tooraineturg on endiselt raskesti prognoositav, siis on oluline tagada ettevõtte piisav likviidsus. Seetõttu on võetud eesmärgiks hoida varude kogu saldo 2017. aasta tasemel ja läbi laovarude juhtimise tõsta lao kvaliteeti.

2018. aasta eeldatav müügi käive on 32,71 miljonit eurot ja puhaskasum 0,64 miljonit eurot. Planeeritud investeeringud põhivarasse on 0,65 miljonit eurot. Kusjuures suurendatud on investeeringuid tarkvaraarendusse tagamaks kiirem ja adekvaatne juhtimisinfo ning toetamaks tootmisprotsesside efektiivistamist.

Vaido Lainelo
AS Favor juhatuse liige

Raamatupidamise aastaaruanne

Finantsseisundi aruanne

	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
VARAD			
Käibevara			
Raha ja pangakontod	2	122 817	27 552
Nõuded ostjate vastu	3	6 666 181	4 692 437
Muud nõuded	4	467	28 064
Ettemaksed	5	39 593	322 224
Varud	6	5 747 107	6 605 655
Käibevara kokku		12 576 165	11 675 932
Põhivara			
Pikaajalised finantsinvesteeringud ja nõuded	7	50 639	100 639
Materiaalne põhivara	8	4 141 411	2 166 411
Immateriaalne põhivara	8	2 711 624	2 769 466
Põhivara kokku		6 903 674	5 036 516
VARAD KOKKU		19 479 839	16 712 448
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL			
KOHUSTISED			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	10	8 663 849	5 641 264
Ostjate ettemaksed		3 996	0
Võlad tarnijatele		2 458 809	2 427 138
Maksuvõlad	12	380 186	289 296
Viitvõlad	13	560 620	540 698
Lühiajalised kohustised kokku		12 067 460	8 898 396
Pikaajalised kohustised			
Pikaajalised laenukohustised	10	1 717 883	1 312 540
Sihtfinantseerimine	23	108 382	146 129
Pikaajalised kohustised kokku		1 826 265	1 458 669
KOHUSTISED KOKKU		13 893 725	10 357 065
OMAKAPITAL			
Aktiivkapital	14	175 564	175 564
Reservid		17 556	17 556
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		5 717 502	4 677 884
Aruandeaasta kasum (kahjum)		-324 508	1 484 379
OMAKAPITAL KOKKU		5 586 114	6 355 383
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU		19 479 839	16 712 448

Aastaaruande lisad lehekülgedel 12 kuni 33 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Koondkasumiaruanne

	Lisa	2017	2016
Müügitulu	17	34 546 267	29 237 533
Müüdid toodangu (kaupade ja teenuste) kulu	18	-30 562 857	-24 055 572
Brutokasum		3 983 410	5 181 961
Turustuskulud	19	-1 736 493	-1 642 824
Üldhalduskulud	20	-1 872 245	-1 455 575
Muud äritulud	21	211 900	130 311
Muud ärikulud	21	-388 326	-421 578
Ärikasum		198 246	1 792 295
Finantstulud	22	623	1 663
Finantskulud	22	-412 187	-269 346
Finantstulud ja -kulud kokku		-411 564	-267 683
Kasum enne maksustamist		-213 318	1 524 612
Tulumaks		-111 190	-40 233
Aruandeaasta koondkasum (kahjum)		-324 508	1 484 379

Aastaaruande lisad lehekülgedel 12 kuni 33 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

	Lisa	2017	2016
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST			
Kasum enne maksustamist		-213 318	1 524 612
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum	8	762 983	533 056
Muutused vara ümberkvalifitseerimisest		0	21 600
Kahjum finantsinvesteeringutelt		122 000	0
Kasum (kahjum) põhivara müügist ja mahakandmisest	21	0	-17 333
Tulu sihtfinantseerimisest	23	-37 747	-37 746
Finantsinvesteeringute muutus	7	0	1 254
Intressitulu	22	-4	-576
Intressikulu	22	211 017	160 135
Tegevuskasum enne käibekapitali muutust		844 932	2 185 002
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	16	-1 598 437	211 052
Varude muutus	6,16	858 548	-1 558 340
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	16	74 207	495 350
Põhitegevuse genereeritud raha		179 250	1 333 064
Intressimaksed	16	-210 827	-160 072
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST		-31 577	1 172 992
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	8	-977 001	-246 722
Materiaalse põhivara müük	8	0	17 333
Antud laenud		-65 000	-121 600
Sidusettevõtte osakute müük	7	0	-1 254
Intresside laekumine	16	4	10
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST		-1 041 997	-352 233
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST			
Saadud laenud	10	5 692 512	3 710 607
Saadud laenude tagasimaksed	10	-5 435 626	-3 006 671
Arvelduskrediidi saldo muutus		600 487	-71 345
Faktooringu saldo muutus		1 422 717	-968 643
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	9	-555 300	-288 188
Sihtfinantseerimine	23	0	6 278
Makstud dividendid		-444 761	-160 933
Tulumaks makstud dividendidelt		-111 190	-40 233
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST		1 168 839	-819 128
RAHAVOOD KOKKU		95 265	1 631
Rahajääk perioodi alguses	2	27 552	25 921
Rahajäägi kogumuutus		95 265	1 631
Rahajääk perioodi lõpus	2	122 817	27 552

Aastaaruande lisad lehekülgedel 12 kuni 33 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Omakapitali muutuste aruanne

	Aktisia- kapital	Reservid	Eelmiste perioodide jaotamata kasum	Aruandeaasta kasum	Kokku
Saldo 31.12.2015	175 564	17 556	4 025 706	813 111	5 031 937
2015.aasta kasumi kandmine			813 111	-813 111	0
Väljakuulutatud dividendid			-160 933		-160 933
Aruandeperioodi kasum				1 484 379	1 484 379
Saldo 31.12.2016	175 564	17 556	4 677 884	1 484 379	6 355 383
2016.aasta kasumi kandmine			1 484 379	-1 484 379	0
Väljakuulutatud dividendid			-444 761		-444 761
Aruandeperioodi kahjum				-324 508	-324 508
Saldo 31.12.2017	175 564	17 556	5 717 502	-324 508	5 586 114

Täpsem informatsioon aktsiakapitali kohta on toodud lisas nr 14.

Aastaaruande lisad lehekülgedel 12 kuni 33 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted ja koostamise alused.

AS-i Favor 2017. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) ning Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) välja antud tõlgendustega. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusmaksumuse printsiipi kasutades, välja arvatud teatud finantsinvesteeringud, mida kajastatakse õiglaselt väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes (EUR).

Hinnangute ja otsuste kasutamine

IFRS-iga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute langetamist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid ja kajastatud varasid ja kohustisi ning tulusid ja kulusid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad ajaloolisele kogemusele ning mitmetele muudele faktidele, mis arvatavasti on asjakohased ning lähtuvad asjaoludest, mis kujundavad põhimõtted varade ja kohustiste väärtuste hindamiseks, mis ei tulene otseselt muudest allikatest. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad.

Hinnangud ja nende aluseks olevad eeldused vaadatakse perioodiliselt üle. Raamatupidamislike hinnangute ülevaatamisest tulenev mõju kajastatakse hinnangute muutmise perioodil, kui see puudutab vaid antud perioodi, või revideeritud ja tulevase perioodi, kui muutus mõjutab nii praegust kui ka tulevase perioodi.

Olulised raamatupidamislikud hinnangud

Juhtkond on hinnanud tulevase sündmuse ja muid ebakindlaid asjaolusid aruandekuupäeva seisuga ning vastava hindamisega seotud asjaolusid, millega kaasneb oluline risk varade ja kohustiste bilansilise väärtuse märkimisväärses korrigeerimiseks järgmisel aruandeaastal. Aruannetes kajastatud kõige olulisemad hinnangud on järgmised:

- Klientide võlgnevuse hindamisel tugineb juhtkond parimast talle teadaolevast informatsioonist, arvestades ajaloolist kogemust. Kliendi võlgnevuse halvenemise märkideks loetakse võlgniku olulisi finantsraskusi, võlgniku pankroti või finantsilise ümberkorralduse tõenäosust ning maksete maksmata jätmist või maksimisega viivitamist. Nõuete hindamisel vaadeldakse igat nõuet eraldi (Lisa 3).
- Juhtkond on hinnanud ehitiste, masinate ja seadmete, muu põhivara ning immateriaalse vara kasulikkust eluiga. Hinnangute tulemused on kajastatud allpool alalõigus "Materiaalne ja immateriaalne põhivara", bilansiliste väärtuste ülevaade on esitatud aruande lisas 8.
- Varude hindamisel lähtub juhtkond parimast talle teadaolevast informatsioonist, arvestades ajaloolist kogemust, üldist taustinformatsiooni ja võimalikke tulevaste perioodide sündmuste eeldusi ja tingimusi. Varude

allahindluse suuruse määramisel lähtutakse valmiskauba puhul selle müügiipotentsiaalset ning võimalikust neto realiseerimismaksumusest; materjali hindamisel lähtutakse selle kasutuspotentsiaalset valmistoodangu valmistamisel ja tulu teenimisel; lõpetamata toodangu hindamisel lähtutakse selle valmidusastmest, mida saab usaldusväärselt mõõta (Lisa 6).

- Ettevõtte kontrollib firmaväärtuse langust kord aastas. Selleks on tarvis hinnata nende raha genereerivate üksuste kasutusväärtust, millele firmaväärtus on jagatud. Kasutusväärtuse kindlaksmääramiseks annab juhtkond hinnangu raha genereeriva üksuse eeldatavatele tulevastele rahavoogudele ning valib kohase diskontomäära nende rahavoogude nüüdisväärtuse arvestamiseks. Firmaväärtuse bilansiline väärtus oli seisuga 31.12.2017 ja 31.12.2016 2 269 235 eurot (Lisa 8).

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruandeid koostatakse lähtudes järjepidevuse ja võrreldavuse printsiibist, mis tähendab, et rakendatakse jätkuvalt samu arvestuspõhimõtteid ja esitusviise. Arvestuspõhimõtete ja esitusviiside muudatusi tehakse vaid juhul, kui see on tingitud uuest või muudetud IFRS standardist ja tõlgendusest või kui uus arvestuspõhimõte või esitusviis annavad objektiivsema ülevaate ettevõtte finantsseisundist, finantstulemusest ja rahavoogudest.

Uued IFRS standardid ja tõlgendused, mis jõustuvad esmakordselt aruandeperioodil

Aruandeperioodil hakkasid kehtima järgmised IASB (International Accounting Standards Board) poolt välja antud ja Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud standardite muudatused ja uued tõlgendused:

- IAS 7 „Avalikustamise projekt“, mis sisaldab nõudeid finantseerimistegevusest tekkinud kohustiste alg- ja lõppsaldo vahel toimunud liikumiste avalikustamist. Kohaldatakse alates aruandeperioodist, mis algab 1. jaanuar 2017 või hiljem.

Juhtkonna hinnangul ei ole eelpool mainitud standardite ja tõlgenduste rakendumine toonud endaga kaasa mõju ettevõtte raamatupidamispõhimõtetele.

Uued IFRS standardid ja tõlgendused

Käesoleva aruande koostamise hetkeks on vastu võetud uusi rahvusvahelisi finantsaruandluse standardeid ning nende muudatusi ja tõlgendusi, mis muutuvad ettevõtte kohustuslikuks alates majandusaastast, mis algab 01. jaanuaril 2018 või hilisemaltel perioodidel ja mida ettevõtte ei ole ennetähtaegselt rakendanud, kuid mis võivad avaldada mõju ettevõtte aastaaruandele.

- IFRS 15 „Tulu kliendilepingutest“, mis vahetab välja senised standardid IAS 18 „Müügitulu“ ja IAS 11 „Ehituslepingud“. Uue standardi alusel tuleb ümber hinnata tulu kajastamise põhimõtted. Kohaldatakse alates aruandeperioodist, mis algab 1. jaanuar 2018 või hiljem.
- IFRS 9 „Finantsinstrumendid“, mis sisaldab nõudeid finantsvarade kajastamisele ning mis asendab IAS 39. Kohaldatakse alates aruandeperioodist, mis algab 1. jaanuar 2018 või hiljem.
- IFRS 16 „Rendid“, mis vahetab välja senise IAS 17. Uue standardi kohaselt tuleb rentnikul kajastada rendilepingud bilansis, kuna rendilepingut sõlmides omandab rentnik õiguse kasutada renditud vara ning teiselt poolt tekib kohustis tasuda rendiandjale vara kasutamise eest. Kohaldatakse alates aruandeperioodist, mis algab 1. jaanuar 2019 või hiljem.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju ettevõttele.

Olulised arvestuspõhimõtted

Raha ja raha lähendid

Raha ja raha lähendina kajastatakse kassas olevat sularaha ja arveldusarvete jääke pankades. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeerimis- ja finantseerimistegevuse rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Nõuded ostjate vastu

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (so nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingu tingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Põhitegevusest tuleneva tulevase kahjumi jaoks eraldisi ei kajastata.

Ostjatelt laekumata arveid on hinnatud bilansis lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Nõuete hindamisel on vaadeldud iga nõuet eraldi. Nõuded, mille laekumine on muutunud ebatõenäoliseks, on kajastatud bilansi real „ebatõenäoliselt laekuvad arved“. Ostjatelt laekumata arved, mille laekumine on ebatõenäoline, kantakse aruandeperioodi ärikuludesse. Ebatõenäoliste nõuete laekumiselt samas perioodis vähendatakse aruandeperioodi kulu. Eelmistel perioodidel kulusse kantud nõuete laekumist kajastatakse muu ärituluna. Nõuete menetlemisega seotud kulusid-tulusid kajastatakse samas kulu-tulu grupis ebatõenäoliselt laekuvate arvete kuludega. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Faktooring

Faktooring on nõuete müük, kusjuures sõltuvalt faktooringlepingu tüübist on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad ka sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõiguseeta faktooring).

Regressiõigusega faktooringut kajastatakse kui finantseerimistehingut (st nõude tagatisel võetud laenu) ning nõuet kajastatakse bilansis kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Faktooringtehingust tekkinud faktooringkohustist kajastatakse analoogiliselt muudele võlakohustistele.

Regressiõiguseeta faktooringut kajastatakse kui nõude müüki. Kulu nõuete müügist kajastatakse finantskuluna. Ettevõtte faktooringlepingud on sõlmitud regressiõiguse tingimustel.

Muud nõuded

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Varud

Varud on bilansis kajastatud lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Varude kulukskandmisel kasutatakse kaalutud keskmise hinna meetodit.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulutusi (tooraine ja materjalide ning pakkematerjalide maksumus, lõpetamata toodangu ladustamisega seotud vältimatud kulutused, tööliste palgad) kui ka osa tootmise püsi- ja muutuvüldkuludest (tootmishoonete ja -seadmete amortisatsioon ja halduskulu, remondikulu, tootmisega seotud juhtkonna palgad).

Materjal ja ostetud kaubad müügiks võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega seotud veo ning teistest otsestest väljaminekutest, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid.

Valmistoodang ja lõpetamata toodang võetakse arvele tootmisomahinnas, milles peale otseste tootmiskulude sisalduvad veel konkreetse toodangu valmistamisega seotud kaudsed kulud, millela varud ei oleks praeguses olukorras ja koguses.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 1278 eurot. (Varad, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 1278 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (sh tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes järgmistest eeldatavatest kasulikest eluigadest:

▪ ehitised ja rajatised	10 aastat
▪ tootmiseseadmed	3-10 aastat
▪ muud masinad ja seadmed	3 aastat
▪ sõidua autod	2-7 aastat
▪ muu inventar ja IT seadmed	2-5 aastat

Maad ei amortiseerita.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, on need komponendid võetud raamatupidamises arvele eraldi varadena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale.

Materiaalsele põhivarale määratud kasulikud eluead, jääkväärtused ja amortisatsioonimeetodid vaadatakse üle iga-aastaselt. Muudatustest tulenev mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevates perioodides.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Immateriaalse põhivarana on kajastatud raamatupidamis- ja inseneriprogramme. Kasulik eluiga on kaks kuni seitse aastat.

Firmaväärtus leitakse uue majandusüksuse omandamisel ostuhinna ja ostetud netovara õiglase väärtuse vahena. Tütarettevõtete omandamisel tekkinud firmaväärtust kajastatakse immateriaalse varana.

Positiivset firmaväärtust loetakse määramata pikkusega kasuliku elueaga varaks ja sellest tulenevalt seda ei amortiseerita. Firmaväärtuse väärtuse kontrollimiseks teostatakse igal aruandekuupäeval väärtuse test ning juhul kui kaetav väärtus osutub väiksemaks bilansilisest jääkmaksumusest, hinnatakse firmaväärtuse bilansiline maksumus alla.

Varade väärtuse vähenemine

Igal aruandekuupäeval vaatab ettevõtte juhtkond üle, kas on märke mis võiksid viidata varade väärtuse langusele. Kui ilmneb märke varade väärtuse võimalikust vähenemisest, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Varade väärtuse vähenemisest tulenev kahjum kajastatakse siis, kui vara või raha teeniva üksuse raamatupidamisväärtus ületab vastava vara kaetava väärtuse. Varade kaetav väärtus on kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglase väärtus miinus võimaliku müügiga seotud kulutused või vara kasutusväärtus. Varade väärtuse vähenemisest tulenev kahjum kajastatakse kasumiaruandes.

Rendiarvestus

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle ettevõttele. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Ettevõtte kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes tavakorras, analoogselt muule ettevõtte finantsseisundi aruandes kajastatavale varale. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimine toimub brutomeetodil, kus varad võetakse esialgselt arvele brutosummas ning sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, millal tekivad kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub.

Põhivara sihtfinantseerimine kajastatakse pikaajalise kohustisena ning tuluna kasumiaruandes soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Tegevuse sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse netomeetodit. Netomeetodi rakendamisel kajastatakse saadud sihtfinantseerimise tulu vastava kulu vähendamisena.

Finantsvarad ja -kohustised

Finantsvaraks loetakse raha, aktsiaid ja muid väärtpabereid, ostjatelt laekumata arveid, viitlaekumisi, muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantsvarad võetakse algselt arvele antud finantsvara eest makstud tasu õiglasel väärtuses. Tavapärastes turutingimustes toimuvaid finantsvara oste ja müüke kajastatakse ja nende kajastamine lõpetatakse, kasutades väärtuspäevapõhist arvestust.

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Ettevõtte eemaldab finantskohustise bilansist siis, kui see on kustutatud (kohustis on täidetud, tühistatud või aegunud).

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste kohustistena on bilansis kajastatud kohustised, mille maksetähtaeg arvestatuna aruandekuupäevast on rohkem kui üks aasta.

Tulumaks

Eestis 1. jaanuarist 2000.a jõustunud tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata ettevõtte kasumit, vaid dividende. Alates 2015. aastast maksustatakse Eestis kõiki väljamakstavaid dividende määraga 20/80 netodividendina väljamakstud summast.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat tulumaksu kajastatakse kohustisena ja kuluna dividendide väljakuulutamise hetkel. Dividendide tulumaksu kajastatakse tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, mis perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Tulevase dividendi tulumaksu suhtes ei moodustata eraldist enne dividendide väljakuulutamist, kuid info selle kohta avalikustatakse lisades.

Arendus- ja uurimiskulud

Uurimisväljaminekud kajastatakse nende tekkimisel kuluna.

Arendusprojektidest tekkinud väljaminekud kapitaliseeritakse vaid siis, kui ettevõtte suudab veenvalt kinnitada (1) oma tehnilisi võimalusi vara viimiseks kasutamise- või müügikõlblikku valmidusse ning (2) oma kavatsust arendusprojekt lõpule viia ja võimet seda vara kasutada või müüa ning (3) varast tulevikus tekkivat majanduslikku kasu ning (4) oma finantsilisi võimalusi arendusprojekt lõpetada ning (5) et arendusprojektiga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

2017. aastal tehtud uurimus- ja arendustegevuse kulude summa oli 150 290 eurot (2016. aastal oli 253 325 eurot).

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Bilansis kajastatakse eraldis juhul, kui ettevõttel lasub enne aruandekuupäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või tegevusest tingitud kohustis, mille realiseerumine on tõenäoline ja mille kohustise summat on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldise hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangutest ja kogemusest ning need kajastatakse bilansis summas, mis on aruandekuupäeva seisuga vajalikud eraldisega seotud kohustiste rahuldamiseks.

Lubadused ja muud kohustised, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks, kuid mille realiseerumise tõenäosus on ettevõtte juhtkonna hinnangul väiksem kui mitterealiseerumise tõenäosus, on avalikustatud tingimuslike kohustistena raamatupidamise aastaaruande lisades.

Aktsiakapital

Aktsiad on näidatud omakapitali koosseisus. Ettevõtte omaaktsiate tagasiostmisel ettevõtte poolt kajastatakse aktsiate eest makstud summad pluss ostmisega otseselt seotud tehingukulud omakapitali vähendusena kuni aktsiate väljastamise, müümise või tühistamiseni.

Reservid

Vastavalt Äriseadustiku nõuetele moodustub kohustuslik reservkapital 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali võib kasutada eelmiste perioodide kahjumite katmiseks või aktsiakapitali suurendamiseks. Kohustuslikust reservkapitalist ei tehta väljamakseid aktsionäridele.

Seotud osapooled

AS-i Favor aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- AS Favor omanikud;
- OÜ Proos Invest;
- Eleride Technologies OÜ;
- IMECC OÜ
- juhatuse ja nõukogu liikmed;
- eelpool loetletud isikute lähisugulased;
- ettevõtted, mida kontrollivad juhatuse ja nõukogu liikmed ja nende lähisugulased (MTÜ Favor Motosport).

Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised finantsvarad ja -kohustised ning mitterahalised finantsvarad ja -kohustised, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse aruandekuupäeval ümber eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tuluna ja kuluna.

Tulude arvestus

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Intressitulu

Intressitulu kajastatakse aja proportsiooni baasil kasutades efektiivset intressimäära. Kui nõude väärtus on langenud, siis alandatakse nõude väärtust bilansis tema kaetava väärtuseni, mis leitakse diskonteeritud rahavoogude meetodil, kasutades esialgset efektiivset intressimäära. Kui laenu väärtus on langenud, kajastatakse sellise laenu intressitulu kasutades esialgset efektiivset intressimäära.

Intressikulu

Intressikulu võetakse arvele tekkepõhiselt, arvestus toimub igakuiselt.

Lisa 2 Raha ja pangakontod

	31.12.2017	31.12.2016
Sularaha kassas	2 290	1 519
Pangakontod EUR	120 527	26 033
Kokku	122 817	27 552

Lisa 3 Nõuded ostjate vastu

	31.12.2017	31.12.2016
Ostjatelt laekumata arved	6 680 641	4 692 437
s.h. faktooritavad nõuded	4 969 017	3 501 719
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-14 460	0
Kokku	6 666 181	4 692 437

Klientide võlgnevus	31.12.2017	31.12.2016
Tähtpäev ees	6 116 170	4 223 731
Aegunud 30 päeva	360 519	339 551
Aegunud 60 päeva	38 400	43 222
Aegunud 90 päeva	13 191	24 073
Aegunud üle 90 päeva	152 361	61 860
	6 680 641	4 692 437

Muutused ebatõenäoliselt laekuvate arvete allahindluses

	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi alguses		0	7 778
Aruandeaastal lootusetuks tunnistatud nõuded		-594	-27 753
Aruandeaastal ebatõenäoliselt tunnistatud nõuded	21	15 054	19 975
Ebatõenäoliselt laekuvad arved perioodi lõpuks		14 460	0

Lisa 4 Muud nõuded

	31.12.2017	31.12.2016
Laenuintressid	0	566
Nõuded sidusettevõtetele	0	7 000
Muud lühiajalised nõuded	467	20 498
Kokku	467	28 064

Lisa 5 Ettemaksed

	31.12.2017	31.12.2016
Maksude ettemaksed	0	272 799
sh käibemaksu ettemaks	0	272 799
Muud ettemakstud tulevaste perioodide kulud	39 593	49 425
sh puhkusetasu ettemaks	3 928	3 373
sh kindlustuse ettemaks	16 491	4 861
sh mitmesuguste teenuste ettemaks	16 227	31 328
sh inventar ja muu ettemaks	2 947	9 863
Kokku	39 593	322 224

Lisa 6 Varud

	31.12.2017	31.12.2016
Tooraine ja materjal	2 982 865	3 561 144
Pooltoodang	507 598	421 975
Valmistoodang	828 404	1 192 688
Ostetud kaubad müügiks	1 328 268	1 078 580
Kaubad väljaspool ladu	95 602	248 106
Ettemaksed tarnijatele	4 370	103 162
Kokku	5 747 107	6 605 655

Aruandeperioodil hinnati varusid alla summas 105 816 eurot, 2016. aastal hinnati varusid alla summas 31 895 eurot.

Ettevõtte varudele on seatud kommertspandid. Täpsem ülevaade kommertspantidest on antud lisa 11.

Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud ja ettemaksed

	31.12.2017	31.12.2016
Pikaajalised finantsinvesteeringud	639	639
Muud pikaajalised nõuded	50 000	100 000
Kokku	50 639	100 639

Pikaajalised finantsinvesteeringud	Lisa	IMECC OÜ	Eleride Technologies OÜ
Osaluse % 31.12.2016		5,3	47,5
Osaluse % 31.12.2017		5,3	0,0
Soetusmaksumus aasta alguses		639	1 191
Bilnasiline maksumus aasta alguses		639	0
Aruandeaastal müüdud osad soetusmaksumuses	22	0	1 191
Aruandeaastal müüdud osade müügihind	22	0	550
Bilnasiline maksumus aasta lõpus		639	0
Soetusmaksumus aasta lõpus		639	0

Lisa 8 Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalse põhivara liikumine

	Lisa	Ehitised	Masina- seadmed	Sõiduaudod	Muu põhivara	Ettemaks	KOKKU
Soetusmaksumus 31.12.2016		0	6 384 752	326 439	866 195	174 529	7 751 915
Soetatud perioodi jooksul		626 062	1 491 824	0	405 387	58 577	2 581 850
sh kapitalirendiga		21 614	1 448 564	0	181 761	51 200	1 703 139
Ümberklassifitseerimine		0	174 529	0	0	-174 529	0
Müük ja mahakandmine		0	-412 862	0	-277 330	0	-690 192
Soetusmaksumus 31.12.2017		626 062	7 638 243	326 440	994 252	58 577	9 643 574
Akumuleeritud kulum 31.12.2016		0	4 668 325	155 737	761 442	0	5 585 504
Aruandeaasta kulum	18-20	33 113	418 142	49 228	106 368	0	606 850
Müüdnud ja mahakantud põhivara kulum		0	-412 862	0	-277 330	0	-690 192
Akumuleeritud kulum 31.12.2017		33 113	4 673 605	204 966	590 480	0	5 502 163
Jääkmaksumus 31.12.2016		0	1 716 427	170 702	104 753	174 529	2 166 411
Jääkmaksumus 31.12.2017		592 949	2 964 639	121 474	403 772	58 577	4 141 411

Soetusmaksumus 31.12.2015		0	5 489 217	309 516	808 264	469 785	7 076 782
Soetatud perioodi jooksul		0	521 084	20 307	37 571	174 529	753 491
sh kapitalirendiga		0	511 254	20 158	0	0	531 412
Ümberklassifitseerimine		0	449 425	0	20 360	-469 785	0
Müük ja mahakandmine		0	-74 974	-3 385	0	0	-78 359
Soetusmaksumus 31.12.2016		0	6 384 752	326 439	866 195	174 529	7 751 915
Akumuleeritud kulum 31.12.2015		0	4 462 125	111 875	697 190	0	5 271 190
Aruandeaasta kulum	18-20	0	281 174	47 246	64 252	0	392 672
Müüdnud ja mahakantud põhivara kulum		0	-74 974	-3 385	0	0	-78 359
Akumuleeritud kulum 31.12.2016		0	4 668 325	155 737	761 442	0	5 585 504
Jääkmaksumus 31.12.2015		0	1 027 092	197 641	111 074	469 785	1 805 592
Jääkmaksumus 31.12.2016		0	1 716 427	170 702	104 753	174 529	2 166 411

Immateriaalse põhivara liikumine

	Lisa	Firma- väärtus	Imma- teriaalne põhivara	Ettemaks ja lõpetamata põhivara	KOKKU
Soetusmaksumus 31.12.2016		2 269 235	869 012	21 993	3 160 240
Soetatud perioodi jooksul		0	98 290		98 290
Ümberklassifitseerimine		0	21 993	-21 993	0
Mahakandmine		0	-36 322	0	-36 322
Soetusmaksumus 31.12.2017		2 269 235	952 973	0	3 222 208
Akumuleeritud kulum 31.12.2016		0	390 774	0	390 774
Aruandeaasta kulum	18-20	0	156 133	0	156 133
Mahakantud põhivara kulum		0	-36 322	0	-36 322
Akumuleeritud kulum 31.12.2017		0	510 585	0	510 585
Jääkmaksumus 31.12.2016		2 269 235	478 238	21 993	2 769 466
Jääkmaksumus 31.12.2017		2 269 235	442 389	0	2 711 624
Soetusmaksumus 31.12.2015		2 269 235	866 363	0	3 135 598
Soetatud perioodi jooksul		0	2 649	21 993	24 642
Ümberklassifitseerimine		0	0	0	0
Soetusmaksumus 31.12.2016		2 269 235	869 012	21 993	3 160 240
Akumuleeritud kulum 31.12.2015		0	250 390	0	250 390
Aruandeaasta kulum	18-20	0	140 384	0	140 384
Akumuleeritud kulum 31.12.2016		0	390 774	0	390 774
Jääkmaksumus 31.12.2015		2 269 235	615 973	0	2 885 208
Jääkmaksumus 31.12.2016		2 269 235	478 238	21 993	2 769 466

Lisa 8 Materiaalne ja immateriaalne põhivara järg ...

Täielikult amortiseerunud, kuid kasutuses oleva põhivara soetusmaksumus seisuga 31.12.2017 oli ettevõttes 4 077 158 eurot (31.12.2016 seisuga 4 645 569 eurot).

Ettevõtte põhivaradele on seatud kommerts-pandid. Täpsem ülevaade kommerts-pantidest on antud lisas 11.

Firmaväärtus tekkis AS Favor gruppi kuulunud ettevõtete ühinemisprotsessi tulemusel. 30.06.2005 a seisuga ühendas AS Favor endaga ettevõtted AS Favor Metaform ja Rockwell Consulting OÜ.

Firmaväärtuse väärtuse kontrollimiseks teostatakse igal aruandekuupäeval vara väärtuse test. Aruandekuupäeval läbiviidud vara väärtuse testi läbiviimisel kasutas juhtkond diskontomäära 15%, mille käigus leiti vara kaetav väärtus. Rahavoo prognoosid põhinevad juhtkonna järgneviiks aastaks koostatud kasumiaruande prognoosidel, kus keskmiseks müügi mahu kasvuks on prognoositud 5%. Müügi kasv saavutatakse läbi uute klientide, tooteportfellide juurutamise. Firmaväärtuse arvestamisel lähtus juhtkond täpselt samadest põhimõtetest ja hinnangutest, mis aasta varem. Testi tulemusena ei vaja firmaväärtus allhindlust.

Selleks, et kaetav väärtus väheneks kuni bilansilise maksumuseni, peaks prognoositav keskmine aastane müügi kasv olema 3%. Kui ettevõtte keskmine brutomarginaal langeb 10% ja EBITDA langeb 19%, langeb firmaväärtuse kaetav väärtus bilansilise maksumuseni.

Varasemate aastate kaetava väärtuse testi võrdlus näitab, et ettevõtte on kaetava väärtuse testis kasutatavates prognoosides pigem konservatiivne ja ettevõtte tegelik kasv on pigem kiirem, kui prognoositud.

Lisa 9 Rendiarvestus

Makstud kasutusrendimakseid	2017	2016
Autod	3 714	5 961
Kokku	3 714	5 961

Kapitalirendi tingimustel ostetud põhivara

	Masinaid ja seadmed	Sõidua autod	Muu inventar	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2017	6 731 150	287 569	387 201	7 405 920
Soetusmaksumus 31.12.2016	5 096 851	287 569	221 045	5 605 465
Akumuleeritud kulum 31.12.2017	3 813 385	166 095	208 098	4 187 578
Akumuleeritud kulum 31.12.2016	3 417 222	116 867	221 045	3 755 134
Kulum 2017	396 468	49 228	25 702	471 398
Kulum 2016	252 807	47 246	0	300 053
Jääkmaksumus 31.12.2017	2 917 765	121 474	179 103	3 218 342
Jääkmaksumus 31.12.2016	1 679 629	170 702	0	1 850 331

Lisa 9 Rendiarvestus järg ...

	31.12.2017	31.12.2016
Kapitalirendivõlgnevus (lisa 10)	2 302 147	1 154 309
sh tähtajaga kuni 1 aasta	584 264	278 471
2-5 aastat	1 717 883	875 838
Aruandeperioodil tasutud osamaksed	555 300	288 188
Keskmine intressimäär	2,1%	2,3%
Aruandeperioodi intressikulu	44 743	22 484

Vastavalt kasutus-ja kapitalirendilepingutele ei ole AS-il Favor õigust anda vara allrendile ilma rendileandja kirjaliku loata.

Lisa 10 Laenukohustised

31.12.2017	Lisa	Saldo	sh lühiajaline	sh pikaajaline	Intressimäär	Lõpptähtaeg
Liisingmaksed kapitalirendi tingimustel	9	2 302 147	584 264	1 717 883	2,1%	30.06.2022
Arvelduskrediit (Swedbank)		1 058 616	1 058 616		6 kuu Euribor+2,3%	31.05.2018
Faktooringult laekunud avanss (Swedbank)		4 324 032	4 324 032		3 kuu Euribor+2,0%	31.05.2018
Käibekapitali laen (Swedbank)		766 775	766 775		6 kuu Euribor+2,3%	30.09.2018
Lühiajaline laen (Swedbank)		1 000 000	1 000 000		6 kuu Euribor+2,5%	30.08.2018
Pikaajalised laenud (Swedbank)		927 278	927 278		6 kuu Euribor+2,9%	02.02.2022
Krediitkaardilaen		2 884	2 884		12%	31.01.2018
Kokku		10 381 732	8 663 849	1 717 883		

Laenukohustiste 31.12.2017 ajaline jaotus:

- Kuni 1 aasta – 8 663 849 eurot
- 2 - 5 aastat – 1 717 883 eurot

31.12.2016	Lisa	Saldo	sh lühiajaline	sh pikaajaline	Intressimäär	Lõpptähtaeg
Liisingmaksed kapitalirendi tingimustel	9	1 154 309	278 471	875 838	2,3%	31.01.2022
Arvelduskrediit (Swedbank)		458 130	458 130		6 kuu Euribor+2,3%	31.05.2018
Faktooringult laekunud avanss (Swedbank)		2 901 315	2 901 315		3 kuu Euribor+2,0%	31.05.2017
Käibekapitali laen (Swedbank)		1 827 049	1 827 049		6 kuu Euribor+2,3%	30.09.2018
Pikaajaline laen (Swedbank)		612 126	175 424	436 702	6 kuu Euribor+2,9%	22.04.2018
Krediitkaardilaen		875	875		12%	31.01.2017
Kokku		6 953 804	5 641 264	1 312 540		

Laenukohustiste 31.12.2016 ajaline jaotus:

- Kuni 1 aasta – 5 641 264 eurot
- 2 - 5 aastat – 1 312 540 eurot

Swedbank-i lühiajaliste laenude 31.12.2017 maksimaalsed limiidid on järgmised:

- Arvelduskrediit – 1 500 000 eurot (31.12.2016 1 100 000 eurot)
- Nõuete faktooring – 5 500 000 eurot (31.12.2016 5 500 000 eurot)
- Laofinantseerimine – 1 500 000 eurot (31.12.2016 1 500 000 eurot)

Laenukohustiste tagatiseks panditud varade kohta on täiendavalt informatsiooni lisas 11.

Lisa 11 Laenude tagatised ja panditud varad

Vara koormab kommertsipant summas 9 873 482 eurot AS-i Swedbank kasuks.

Nimetatud kommertsipandiga on tagatud kõik pandipidajate nõuded AS Favor vastu, mis tulenevad Pantijate ja AS Favor vahel sõlmitud ja tulevikus sõlmitavatest võlaõiguslikest lepingutest. Lisaks seatud kommetrspanidile tagavad AS Favor võlakohustisi MES käendus.

AS Favor kohustiste tagamiseks on antud täiendavad tagatised järgnevalt:

- antud pangagarantii Loovälja 11 OÜ kasuks summas 511 140 eurot (kuni 31.05.2018)

Pangagarantiiga on tagatud kõik pandipidaja nõuded AS Favor vastu, mis tulenevad Pantija ja AS Favor vahel sõlmitud ja tulevikus sõlmitavatest võlaõiguslikest lepingutest.

AS Favor põhivara ja seadmed on kindlustatud.

Lisa 12 Maksuvõlad

	31.12.2017	31.12.2016
Sotsiaalmaks	188 757	175 926
Kinnipeetud tulumaks	95 658	90 284
Kogumispensionimaks	9 697	9 559
Töötuskindlustusmaksed	12 596	11 891
Ettevõtte tulumaks (sh erisoodustuse tulumaks)	1 397	1 636
Käibemaks	72 081	0
Kokku	380 186	289 296

Lisa 13 Viitvõlad

	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
Võlad töövõtjatele		274 867	264 263
Intressivõlad		4 611	5 361
Võlg aruandvatele isikutele		591	1 761
Muud viitvõlad		280 551	269 313
sh müügiboonus		105 762	63 219
sh preemiareserv		78 207	139 865
sh krediitkindlustus		9 612	6 386
sh tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	23	37 747	37 747
sh muud viitvõlad		49 223	22 096
Kokku		560 620	540 698

Lisa 14 Omakapital

	31.12.2017	31.12.2016
Aksiakapital	175 564	175 564
Aksiaste arv (tk)	292 606	292 606
Aksiaste nimiväärtus	0,60	0,60
Põhikirjajärgne maksimaalne lubatud aksiaste arv (tk)	605 630	605 630

Põhikirjajärgselt on ettevõtte aksiakapitali miinimumsuurus 90 846 eurot ja aksiakapitali maksimumsuurus on 363 378 eurot.

Kohustuslik reservkapital summas 17 556 eurot on moodustatud vastavalt äriseadustiku nõuetele. Reservkapital moodustatakse iga-aastasest puhaskasumi eraldisest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aksiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aksiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Lisa 15 Tehingud seotud osapooltega

Tehingud	2017	2016
Juhatuse ja nõukogu tasud	285 611	247 862
Antud laen Eleride Technologies OÜ-le	15 000	100 000
Antud laenu intressid Eleride Technologies OÜ-le	0	566
Eleride Technologies OÜ nõuete allahindlus	122 566	0
Müügid Eleride Technologies OÜ-le	0	158 317
Ostud Favor Motosport MTÜ-lt	10 000	9 583
Kokku	433 177	516 328

Saldod	31.12.2017		31.12.2016	
	Nõue	Kohustis	Nõue	Kohustis
Antud laen Eleride Technologies OÜ-le	0	0	100 000	0
Laekumata intressid Eleride Technologies OÜ-lt	0	0	566	0
Muud nõuded Eleride Technologies OÜ-lt	0	0	7 000	0
Kokku	0	0	107 566	0

Ettevõtet kontrollivaks osapooleks on OÜ Proos Invest, kelle omanduses on 80% AS Favor aksiatest.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei ole tehingutes eelpool nimetatud osapooltega kasutatud turuhinnast erinevaid hindasid.

Lisa 16 Rahavoogude aruande kirjete selgitused

	31.12.2017	31.12.2016
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-1 598 437	211 052
Ostjatelt laekumata arvete muutus	-1 973 744	464 192
Muud lühiajalised nõuded	20 596	-31 002
Tulevaste perioodide kulud	9 831	-11 004
Maksunõuete muutus	344 880	-211 134

Lisa 16 Rahavoogude aruande kirjete selgitused järg ...

Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	74 207	495 350
Maksuvõlgade muutus	18 810	26 572
Võlgnevuste muutus hankijatele	31 671	418 259
Ostjate ettemaksete muutus	3 996	-11 670
Võlad töövõtjatele	10 603	19 373
Muud viitvõlad	9 127	42 816
Varud	858 548	-1 558 340
sh bilansikirje varud muutus	759 756	-1 528 414
sh ettemaksed hankijatele muutus	98 792	-29 926
Intressimaksed	-210 827	-160 072
sh eelneva perioodi makstud intressid	-2 210	-2 147
sh aruande perioodi eest makstud intressid	-208 617	-157 925
Intresside laekumised	4	10
sh aruande perioodi eest laekunud intressid	4	10

Lisa 17 Müügitulu

Müügitulu tegevusalade lõikes	2017	Osakaal	2016	Osakaal
Toodete müük	19 957 537	57,8%	17 375 488	59,4%
Materjali müük	12 093 319	35,0%	9 684 798	33,1%
Ostukaupade müük	890 579	2,6%	722 571	2,5%
Tootmisteenus müük	1 145 624	3,3%	1 167 023	4,0%
Tootmisjääkide müük	459 208	1,3%	287 653	1,0%
Kokku	34 546 267	100%	29 237 533	100%

Müügitulu riikide lõikes	2017	Osakaal	2016	Osakaal
Eesti	16 993 216	49,2%	14 994 780	51,3%
Soome	11 997 890	34,7%	9 582 158	32,8%
Leedu	1 425 087	4,1%	1 140 700	3,9%
Saksamaa	1 347 691	3,9%	1 128 382	3,9%
Norra	806 073	2,3%	632 586	2,2%
Rootsi	693 000	2,0%	619 245	2,1%
Holland	601 355	1,7%	462 859	1,6%
Läti	516 336	1,5%	514 116	1,8%
Taani	105 568	0,3%	0	0,0%
Hispaania	151	0,0%	119 767	0,4%
Muud	59 900	0,2%	42 940	0,1%
Kokku	34 546 267	100%	29 237 533	100%

Lisa 18 Müüdnud toodangu, kaupade ja teenuste kulu

	Lisa	2017	2016
Kaubad ja materjal		24 232 012	18 522 060
Personalikulud		4 067 815	3 514 540
Amortisatsioon	8	509 625	322 086
Ostetud teenused		1 442 053	1 401 805
Energia ja kütus		309 999	284 979
Muud kulud		1 353	10 102
Kokku		30 562 857	24 055 572

Lisa 19 Turustuskulud

	Lisa	2017	2016
Ostetud kaubad ja teenused		1 240 744	1 105 166
Personalikulud		404 965	412 482
Turunduskulud		69 118	98 664
Amortisatsioon	8	16 565	13 630
Muud kulud		5 101	12 882
Kokku		1 736 493	1 642 824

Lisa 20 Üldhalduskulud

	Lisa	2017	2016
Personalikulud		724 288	777 848
Ostetud teenused		793 408	310 818
Amortisatsioon	8	236 793	197 340
Rendikulud		96 516	148 938
Kindlustuskulud		18 643	15 324
Muud kulud		2 597	5 307
Kokku		1 872 245	1 455 575

Lisa 21 Muud äritulud ja -kulud

Muud äritulud	Lisa	2017	2016
Kasum põhivara müügist		0	17 333
Rentnikega seotud tulud		8 432	12 098
Saadud trahvid, viivised ja kahjuhüvitised		154 703	52 473
Tulu sihtfinantseerimisest	23	37 747	37 746
Muud tulud		11 018	10 661
Kokku		211 900	130 311

Muud ärikulud		2017	2016
Rentnikega seotud kulud		8 601	10 530
Varudega seotud kulud		204 183	143 691
Maksustatavad kulud		77 492	63 416
Erisoodustuse maksud		40 977	46 694
Ebatõenäoliste ja lootusetute nõuete kulud	3	15 054	19 975
Trahvid, viivised, hüvitised jms kulud		17 575	112 560
Muud kulud		24 444	24 712
Kokku		388 326	421 578

Lisa 22 Finantstulud ja -kulud

Finantstulud	Lisa	2017	2016
Kasum valuutakursi muutustest		69	835
Intressitulud		4	576
Tulud finantsinvesteeringutelt	7	550	252
Kokku		623	1 663

Finantskulud	Lisa	2017	2016
Intressikulud		211 017	160 135
Kahjumid finantsinvesteeringutelt	7	122 566	1 191
Komisjonitasud		23 600	21 970
Kahjum valuutakursi muutustest ja konverteerimisest		2 250	2 424
Lepingutasud		18 469	15 777
Muud finantskulud		34 285	67 849
Kokku		412 187	269 346

Lisa 23 Sihtfinantseerimine

2016. aastal finantseeriti Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) poolt järgmised projektid:

Projekt	Projekti nr	Saldo 31.12.2015 (lisa 4)	Arvestatud 2016	Laekunud 2016	Saldo 31.12.2016 (lisa 4)
Projekt "Rullvaltsitud tooted" (EAS)	EU49819	0	6 278	-6 278	0
Kokku		0	6 278	-6 278	0

2017. aastal EAS-i poolset finantseerimist ei toimunud.

	Lisa	2017	2016
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest perioodi algul		183 876	221 622
Kantud tuludesse perioodi jooksul	21	-37 747	-37 746
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest perioodi lõpus		146 129	183 876

31.12.2017	Saldo	sh lühiajaline (Lisa 13)	sh pikaajaline
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	146 129	37 747	108 382

31.12.2016	Saldo	sh lühiajaline (Lisa 13)	sh pikaajaline
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	183 876	37 747	146 129

Lisa 24 Tingimuslikud kohustised

Jaotamata kasum 31.12.2017 moodustas 5 392 994 eurot (2016.a 6 162 263 eurot). Eraldist dividendide tulumaksu maksmiseks ei moodustata, kuid ettevõtte vaba omakapitali suhtes arvestatakse, et:

- aruandekuupäeva seisuga on võimalik omanikele dividendidena välja maksta 4 314 395 eurot (2016.a 4 929 810);

- eelpool mainitud dividendide väljamaksmisel tuleks dividendidelt tasuda tulumaksu 1 078 599 eurot (2016.a 1 232 453).

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustise arvestamisel on lähtud eeldusest, et jaotatavate ja 2017. aasta kasumiaruandes kajastatava dividendide tulumaksu kulu summa ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit seisuga 31.12.2017.

Tingimuslikud kohustised seoses pangalaenudega

Vastavalt laenulepingute tingimustele on laenusaaja kohustatud täitma teatud finantssuhtarve nagu netovõla suhet EBITDA-sse (net debt to EBITDA ratio) ja teatud piirangud uute laenude võtmiseks ning investeeringute tegemiseks. Aruandekuupäeva seisuga 31.12.2017 ei täitnud AS Favor kokkulepitud kovenante, kuid laenuandja on kinnitanud, et ei käsitle nimetatud kovenantide mittetäitmist lepingute rikkumisena ja ei rakenda sanktsioone.

Seisuga 31.12.2016 olid AS Favor finantssuhtarvud vastavuses finantskovenantidega.

Ehitusgarantiid

Seisuga 31.12.2017 on tellijatele antud ehitusgarantiid summas 3 000 eurot maksimaalse garantii tähtajaga 30.06.2020 (seisuga 31.12.2016 on antud ehitusgarantiide saldo 0).

Lisa 25 Finantsriskide juhtimine

Finantsriskide osadena võib eristada tururiski, krediidiriski, valuutariski, intressiriski ja likviidsusriski. Eespool nimetatud riskide juhtimisel lähtub ettevõtte põhimõttest võtta põhjendatud ja kaalutud riske nii, et oleks tagatud optimaalne tulu ja riski suhe ja teisalt kulu ja riski suhe. Ettevõtte kasvuga on seotud ka riskide kasv, millele tuleb pöörata piisavalt tähelepanu.

Tururisk

Tururisk hõlmab valuutariski, hinnariski ning rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära riski. Ettevõttel puudub finantsinstrumentidest tulenev hinnarisk, kuna tal puuduvad investeeringud omakapitaliinstrumentidesse.

Õiglase väärtuse intressimäära risk on risk, et fikseeritud intressimääraga finantskohustiste õiglane väärtus suureneb, kui intressimäärad turul langevad. Ettevõtte finantskuludega seotud intressimäära risk on seotud pikaajaliste võlakohustistega, mis olid 31.12.2017 seisuga 100% (31.12.2016 100%) ulatuses ujuva intressimääraga. Finantstuludega seotud intressirisk tuleneb ainult rahaliste vahendite paigutamisest üleöö või fikseeritud tähtajaga deposiitidesse.

Krediidirisk

Krediidiriski realiseerumisel võib tekkida olukord, kus lepingupartner ei suuda maksejõuetuse tõttu täita oma lepingust tulenevaid kohustusi. Krediidirisk on kõikumine ettevõtte tuludes, mille põhjuseks on vastaspoole kohustuste mittetäitmine või muutused teise osapoole krediidikõlblikkuses. Krediidiriskide juhtimiseks on ettevõtte väljatöötanud kindlad tegevusjuhised.

Ettevõtte on toimiv krediitipoliitika ning krediidiriski maandamisega tegeletakse pidevalt. Kõikidele klientidele, kellele müüakse krediiti tehakse eelnevalt taustuuring ning analüüsitakse kliendi maksevõimet ja usaldusväärsust. Klientidele, kellele soovime müüa krediiti 3 500 eurot või üle selle, taotleme kindlustusseltsilt kindlustatud limiidi. 94% ettevõtte debitoorsest nõudest omab kindlustuskatet (2016. aastal 91%).

Klientidele on määratletud maksetähtajad ning nende täitmist kontrollitakse süsteemselt. Aruandeperioodi ebatõenäoliselt või lootusetult laekuvatest arvetest olid ettevõtte kulud ~0,04% käibest ehk 15 054 eurot (2016. aastal ~0,07% käibest ehk 19 975 eurot). Nõuete vanuseline analüüs on esitatud lisas 3.

Valuutarisk

Ettevõtte rahvusvahelised tehingud on peamiselt eurodes. Teistes valuutades toimuvaid tehinguid võib pidada ebaoluliseks. Seetõttu on tõenäosus saada kahju valuutakursi riskist tulenevalt kursimuutustest madal ja seega ei ole praegusel perioodil valuutariski maandamiseks tarvis mingeid erilisi toiminguid teostada.

Võlakohustiste alusvaluutadeks on euro, valuutarisk puudub. Tarnijatele tasumisel kasutatavad valuutad olid järgmised:

Valuuta	2017	2016
EUR	99,0%	99,0%
USD,GBP,CZK,SEK	1,0%	1,0%

Valuutakursi muutustest saadud kasumid ja kahjumid kujunesid järgmiselt:

	2017	2016
Valuutakursi kahjum	69	835
Valuutakursi kasum	2 250	2 424

Intressirisk

Ettevõtte ei ole mingeid märkimisväärseid intressi tootvaid varasid. Intressikandvad kohustised on laenud. 2017. aastal kasutusel olnud lepingud võib jagada:

- Arvelduskrediit
- Faktooring
- Liisinglepingud
- Käibekapitali laen (laofinantseerimine)
- Lühiajaline laen
- Pikaajaline laen

Ettevõtte lühi- ja pikaajalised laenud on seotud nii fikseeritud-, kui ka muutuva intressimääraga. Kui hinnata EURIBOR-i muutumisest tulenevat mõju, siis 20%-line EURIBOR-i muutus intressikulu muutusele järgneval perioodil mõju ei oma, kuna vastavalt laenulepingutele arvestatakse EURIBOR-i negatiivse taseme korral EURIBOR-i väärtuseks 0% (31.12.2016 seisuga oli sama suure Euribori muutuse mõju intressimääradele 0%). Sellised laenud moodustavad laenukohustistest (Lisa 10) seisuga 31.12.2017 100% (31.12.2016 100%).

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on ettevõtte suutmatuse täita oma kohustisi tulenevalt turuolukorrast või ebaõigetest otsustest bilansi struktuuri juhtimisel. Likviidsuse juhtimise põhieesmärk on kindlustada ettevõtte suutlikkus täita kõik oma lepingutest ja tegevusest tulenevad kohustised õigeaegselt. Likviidsusrisi realiseerumisel võib tekkida olukord, kus finantsvarad tuleks realiseerida turuhinnast tunduvalt madalama hinnaga.

Likviidsust juhitakse nii igapäevaselt kui ka arvestades pikema perioodi vajadusi. Säilitamiseks adekvaatset likviidsuse taset ja müügikäibe kasvust tingitud käibevahendite seotust reguleeritakse ettevõtte maksevõimet kasutades laofinantseerimist ja nõuete faktooringut. Ettevõtte rahalisi vahendeid hoitakse erinevatel pangakontodel. Finantskohustiste tähtajaline analüüs on esitatud lisas 10.

Toorainerisk

Ettevõtte tooted on väga toorainemahukad, mistõttu on ettevõtte jaoks väga olulised riskid seotud tooraine kättesaadavuse, tarnetähtaegade ja hinna kõikumistega.

AS-is Favor on eraldi hankeüksus, kes tegeleb igapäevaselt varude saldode ja vajaduse analüüsimise, planeerimisega ja juhtimise ning sisseostuga. Oluliste materjalide tarvis on mitu erinevat tarnekanalit, mis võimaldavad maandada üksiku tarnekanaliga seotud riskid. Sõltuvalt konkreetsest materjali tüübist varieeruvad ka materjalide tarneajad kuni 4. kuuni. Seetõttu monitooritakse materjali vajadust tulevikus regulaarselt ja hoitakse teadlikult varudel teatavat turvavaru vältimaks tarneauke.

Kapitali juhtimine

Ettevõtte kapitali juhtimise eesmärgiks on tagada ettevõtte jätkusuutlikkus ning kasumlikkus ja tagada kapitali vastavus kehtestatud nõuetele. Ettevõtte jälgib kapitali struktuuri ning muudab seda vastavalt majandustingimuste muutumisele. Ettevõtte haldab kapitalina omakapitali.

Vastavalt seadusele peab omakapital olema vähemalt pool aktsiakapitalist. 31.12.2017 ja 31.12.2016 seisuga vastas ettevõtte omakapital sellele nõudele.

Vastavalt laenulepingute tingimustele ei tohi laenusaaaja ilma panga eelneva kirjaliku kooskõlastusega maksta omanikele dividende üle lepingutes fikseeritud määra, ega ühelgi muul viisil vähendada oma omakapitali.

Lisa 26 Vastutaval hoiul olev vara

AS-is Favor on vastutaval hoiul seisuga 31.12.2017 klientide materjali koguses 316 198 kg hinnangulises väärtuses 233 987 eurot (seisuga 31.12.2016 oli 136 940 kg hinnangulises väärtuses 95 858 eurot).

Lisa 27 Eraldised

Tuginedes ajaloolisele kogemusele ei ole AS Favor enda toodetavatele toodetele garantiikulude eraldist moodustanud. Ettevõttel ei ole olulisi garantiijuhtumeid esinenud. Puudused likvideeritakse jooksvalt majandusaastal. Garantii piirneb toodete parandamisega AS Favor poolt, mis ei too kaasa otseselt mõõdetavaid täiendavaid kulusid.

AS Favor toodete garantii on kaks aastat.

Juhatus kinnitus 2017.a raamatupidamise aastaruandele

Juhatus kinnitab lehekülgedel 8 kuni 33 esitatud AS Favor 2017.a raamatupidamise aastaruande koostamise õigsust ja täielikkust.

Juhatus kinnitab, et:

- Raamatupidamise aastaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses rahvusvaheliste aruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
- Raamatupidamise aastaruanne kajastab asjakohast ning tõepäraselt esitatud informatsiooni ettevõtte finantsseisundi, finantstulemuse ja rahavoogude kohta;
- AS Favor on jätkuvalt tegutsev äriühing.

Vaido Lainelo
Juhatus liige

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Majandusaasta kahjumi katmise ettepanek

AS Favor juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku katta 2017. a kahjum 324 508 eurot eelmiste perioodide jaotamata kasumi arvelt.

Vaido Lainelo
Juhatuse liige

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 15.06.2018

Aktsiaselts FAVOR (registrikood: 10258449) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
VAIDO LAINELO	Juhatuse liige	15.06.2018

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Aktsiaselts FAVOR aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud Aktsiaselts FAVOR (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2017 ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2017 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finants tulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärsitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjasepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Mariliis Rahkema

Vandeauditori number 636

Grant Thornton Baltic OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 3

Ahtri tn 6a, Tallinn, Harju maakond, 10151

15.06.2018

Audiitorite digitaalallkirjad

Aktsiaselts FAVOR (registrikood: 10258449) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MARILIIS RAHKEMA	Vandeaudiitor	15.06.2018

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Mehaaniline metallitöötlus	25621	21339697	61.77%	Jah
Metalli sepistamine, pressimine, stantsimine ja rullvaltsimine; pulbermetallurgia	25501	5726895	16.58%	Ei
Mujal liigitamata metalltoodete tootmine	25991	5308014	15.36%	Ei
Mitmesuguste erinevate kaupade vahendamine	46191	1429676	4.14%	Ei
Metallitöötlus ja metallpindade katmine	25611	741985	2.15%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6349200
Faks	+372 6349201
E-posti aadress	info@favor.ee
Veebilehe aadress	www.favor.ee